

STANOVY SPIŠSKEJ KATOLÍCKEJ CHARITY

PREAMBULA

Naplnením zákona je láska. (Rim 13,10)

Spišská katolícka charita je povolaná
k milosrdnej, sprevádzajúcej, podopierajúcej i akceptujúcej láske,
k službe v duchu evanjeliového príkazu lásky k Bohu a k blížnemu,
čím pomáha naplňať sociálnu náuku Cirkvi.

PRVÁ ČASŤ

Hlava I.

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

1. Spišská katolícka charita (SpKCH) je diecéznou Charitou zriadenou spišským diecéznym biskupom podľa § 4, ods. 3, § 6 ods. 1, písm. h) zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery, postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších zmien a doplnkov, podľa kán. 114 Kódexu kánonického práva a podľa zákona NR č. 326/2001 Z. z. Základná zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou.
2. SpKCH je samostatným právnym subjektom konfederatívne združeným v Slovenskej katolíckej charite so sídlom v Bratislave, ktorá je právnym nástupcom Ústrednej Charity na Slovensku, zriadenej Cirkvou v roku 1927.
3. SpKCH nadväzuje na činnosť *Diecézálnej charity v Spišskej diecéze*, ktorá bola zriadená v roku 1927 s rozsahom právomocí určených v týchto stanovách.
4. SpKCH je samostatnou právnickou osobou.
5. Sídlom SpKCH je Slovenská 1765/30, Spišská Nová Ves.
6. SpKCH pôsobí a vyvíja svoju činnosť na území Spišskej diecézy, čo je región Oravy, Liptova a Spiša (oravské dekanáty, liptovské dekanáty, podtatranské dekanáty, dolnospišské dekanáty, hornospišské dekanáty), na území ostatných diecéz Slovenska alebo v zahraničí so súhlasom diecézneho biskupa príslušnej diecézy. V prípadoch urgentnej humanitárnej pomoci na území ostatných diecéz Slovenska alebo v zahraničí sa predchádzajúci súhlas príslušného diecézneho biskupa nevyžaduje.

Hlava II.

ZÁKLADNÁ MISIA (POSLANIE)

1. Základným poslaním SpKCH je poskytovať všeobecne prospešné služby, a to: zmiernenie a riešenie problémov chudoby – materiálnej a duchovnej, pomoc opusteným a umierajúcim, zdravotne znevýhodneným a hendikepovaným, chorým, ľuďom na okraji spoločnosti a ľuďom bez prístrešia, riešenie problematiky sociálnych nerovností a marginalizovaných skupín, sociálna inklúzia a sociálna pomoc (sociálne služby, sociálna prevencia, sociálne poradenstvo), zdravotnícke služby – vrátane nemocníc, lekární, kúpeľnej starostlivosti, ambulancií, primárnej a sekundárnej zdravotnej starostlivosti, liečební, hospicov, mobilných hospicov a ostatných druhov paliatívnej (hospicovej) starostlivosti, pedagogické služby, výchovnovzdelávacie služby, vzdelávacie a formotvorné aktivity, pôsobenie v oblasti vedy a výskumu, charitatívne služby, humanitárna a rozvojová pomoc, pomoc pri katastrofách a živelných pohromách, poradenstvo

v oblasti práva, psychológie, bioetiky, morálky a iných vied, aktivity v oblasti azylovej politiky, ústretovosť pri riešení problémov migrantov a utečencov i aktivity v oblasti športu, ochrany prírody a životného prostredia, kultúry a obnovy kultúrnych pamiatok, práca s deťmi a mládežou, rozvoj dobrovoľníctva; vyvíja činnosť v stavebných a inžinierskych prácach, chránené dielne, tvorivé dielne, chránené pracoviská, sociálne podniky a iné agentúry na podporu a rozvoj zamestnanosti a uchovania pracovných návykov; venuje sa sprostredkovateľskej práci pre nezamestnaných a záujemcov o zamestnanie a poradenstvo pre nich, rekvalifikácii, vydavateľskej a edičnej činnosti, osvetovej činnosti, šíreniu náboženskej a krásnej literatúry, hudby, umenia, devocionálií a paramentov, organizovaniu zbierok a darcovstva, výrobe a predaju humánnych, dietetických a zdraviu napomáhajúcich výrobkov, hračiek a pomôcok pre postihnutých i zdravých ľudí a praktizuje aj hospodárske aktivity súvisiace so všetkými službami a pomocou SpKCH, službu solidarity v akútnej núdzi všetkým ľuďom bez ohľadu na stupeň viny či nevinu, vieru a náboženstvo, filozofiu života, rasu, farbu pleti, pohlavie, vek alebo stav prenatálny či postnatálny, stav zasvätených osôb, manželský či rodinný, zdravotný stav, jazyk, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie.

2. SpKCH vykonáva tieto činnosti rôznymi formami, a to: terénne, ambulantne, v stacionároch (denne), rezidenčným spôsobom, akýmkoľvek integrovaným modelom alebo iným spôsobom na území Slovenskej republiky, ale i v zahraničí.
3. SpKCH nie je zriadená za účelom dosiahnutia zisku.
4. Všetky výnosy z aktivít základného poslania nie sú podnikateľské a všetky výnosy z nich využíva SpKCH na napĺňanie svojho základného poslania a jeho rozvoja.
5. SpKCH svojou činnosťou nenahrádza, ale iba dopĺňa príslušné funkcie a povinnosti štátu, samosprávy i občana a jeho blízkych, či každého člena spoločnosti.

Hlava III.

VEDĽAJŠIA - NAPOMÁHAJÚCA ČINNOSŤ

1. SpKCH môže mimo svojho základného poslania vykonávať aj podnikateľskú a reklamnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku.
2. Ide najmä o podnikateľskú činnosť vo výrobe, obchode, službách či reklame.

DRUHÁ ČASŤ

Hlava IV. ORGÁNY

1. Prezident – najvyšší orgán.
2. Diecézna konferencia – vyšší poradný orgán.
3. Kuratórium – nižší poradný orgán v období medzi zasadaniami Diecéznej konferencie.
4. Generálny riaditeľ – štatutárny zástupca.
5. Duchovný správca.
6. Sekretariát SpKCH – výkonný orgán.
7. Ekonomická rada.
8. Kolégium kontroly a podnetov – kontrolný orgán.

Hlava V. PREZIDENT

1. Prezident je najvyšším orgánom SpKCH s právom veta.
2. Prezidentom je *ex officio* vždy spišský diecézny biskup. V situácii *sede vacante* alebo *sede impedita* je prezidentom ten, kto hoci len dočasne riadi Spišskú diecézu.
3. Schvaľuje základnú koncepciu rozvoja SpKCH.
4. Zvoláva Diecéznu konferenciu SpKCH a zároveň jej predsedá.
5. Menuje generálneho riaditeľa SpKCH a z vážneho dôvodu ho môže kedykoľvek odvolať.
6. Menuje duchovného správcu SpKCH a z oprávneného dôvodu ho môže kedykoľvek odvolať.
7. Menuje a odvoláva predstavených organizačných útvarov SpKCH na návrh a po vypočutí si mienky generálneho riaditeľa SpKCH.
8. Menuje a odvoláva jedného alebo viacerých členov Ekonomickej rady SpKCH.

Hlava VI. DIECÉZNA KONFERENCIA

1. Diecézna konferencia je najvyšším poradným orgánom prezidenta a generálneho riaditeľa SpKCH.
2. Zasadá jedenkrát za päť rokov. V prípade, že o zvolanie Diecéznej konferencie požiadala nadpolovičná väčšina zástupcov Diecéznej konferencie, prezident SpKCH zvolá mimoriadne zasadnutie do 14 dní od písomného požiadania.

3. Diecéznu konferenciu tvoria títo zástupcovia:
 - a) Spišský diecézny biskup.
 - b) Generálny riaditeľ.
 - c) Duchovný správca.
 - d) Generálny sekretár.
 - e) Kňazi určení spišským diecéznym biskupom pre SpKCH.
 - f) Riaditelia na úrovni príslušných stupňov štruktúry SpKCH.
 - g) Koordinátor každej farskej Charity.
 - h) Riaditeľ každého začleneného zariadenia a služby.
4. Diecéznej konferencii predsedá prezident – spišský diecézny biskup, ktorý ju zvoláva a má právo konečného rozhodnutia.
5. Kompetencie Diecéznej konferencie:
 - a) Prezентuje svoju radu a berie na vedomie základnú koncepciu SpKCH.
 - b) Berie na vedomie zmeny a doplnky Stanov SpKCH.
 - c) Schvaľuje volebný a rokovací poriadok.
 - d) Volí volených členov Kuratória v tajných voľbách na päťročné volebné obdobie v počte: päť členov a piati náhradníci.
 - e) Volí Kolégium kontroly a podnetov v tajných voľbách na päťročné volebné obdobie v počte: traja členovia a traja náhradníci.
 - f) Berie na vedomie celkovú správu o stave a službách SpKCH.
 - g) Berie na vedomie celkovú správu Kolégia kontroly a podnetov.
 - h) Schvaľuje vlastné uznesenia, ktoré majú odporúčajúci charakter a podpisuje ich spišský diecézny biskup a generálny riaditeľ.
6. Zvolenie kandidáta do Kuratória a Kolégia kontroly a podnetov nemôže byť kumulované. Do Kuratória a do Kolégia kontroly a podnetov môže byť platne zvolená iba osoba, ktorá dovŕšila vek 18 rokov, má plnú spôsobilosť na právne úkony a je bezúhonná.
7. Náhradníci nastupujú do uvoľnenej funkcie člena Kuratória alebo člena Kolégia kontroly a podnetov na základe poradia podľa počtu získaných hlasov.

Hlava VII. KURATÓRIUM

1. Kuratórium je poradným orgánom pre prezidenta a generálneho riaditeľa v období medzi zasadnutiami Diecéznej konferencie. Má sedem členov, z toho päť členov volených Diecéznou konferenciou a dvoch členov *ex offio* – generálneho sekretára a duchovného správcu.

STANOVY
SPIŠSKEJ KATOLÍCKEJ CHARITY

2. Predsedom Kuratória je generálny sekretár.
3. Generálny sekretár zvoláva Kuratórium najmenej jedenkrát do roka.
4. Každý člen Kuratória disponuje jedným hlasom.
5. Okrem členov Kuratória sa zasadnutí Kuratória bez hlasovacieho práva zúčastňujú prezident, každý spišský pomocný biskup a generálny riaditeľ.
6. Kompetencie Kuratória:
 - a) Vyslovuje svoju radu a berie na vedomie plán aktivít, rozpočet SpKCH na nasledujúci rok.
 - b) Prezentuje svoju radu ku všetkým zásadným a dôležitým vnútorným predpisom SpKCH.
 - c) Berie na vedomie výročnú správu o stave a službách SpKCH.
 - d) Berie na vedomie výročnú správu o hospodárení SpKCH.
 - e) Berie na vedomie výročnú správu o duchovnej formácii od duchovného správcu.
 - f) Plní funkcie zástupcu zamestnancov vo veciach pracovnoprávných.
 - g) Schvaľuje rokovací poriadok Kuratória.
 - h) Schvaľuje vlastné uznesenia, ktoré majú odporúčajúci charakter.
7. Zasadnutie Kuratória sa môže uskutočniť aj online formou. Vo výnimočných prípadoch sa hlasovanie členov Kuratória môže uskutočniť aj *per rollam*, formou elektronickej pošty. Podrobnosti hlasovania *per rollam* stanoví rokovací poriadok Kuratória.

Hlava VIII.
GENERÁLNY RIADITEĽ

1. Generálny riaditeľ je štatutárnym zástupcom SpKCH. Zastupuje SpKCH navonok pred Cirkvou a svetskými inštitúciami a koná v jej mene.
2. Generálneho riaditeľa menuje a odvoláva spišský diecézny biskup podľa hl. V., bod 5 Stanov SpKCH.
3. Zodpovedá za činnosť SpKCH.
4. Má právo zriadiť si vedenie, ktoré mu pomáha riadiť, prípadne poradné orgány – kolégiá.
5. Generálneho riaditeľa zastupuje generálny sekretár, ktorý riadi Sekretariát SpKCH.
6. Generálny riaditeľ zastupuje SpKCH vo vzťahu k štátnym orgánom (ústredným, špecializovaným a verejnoprávnym), súdom, prokuratúre, polícii a iným orgánom činným v trestnom konaní, k samospráve vyššej i miestnej, k ostatným fyzickým a právnickým osobám v Slovenskej republike i v zahraničí.

7. Generálny riaditeľ, prípadne iná oprávnená osoba, nesmie v mene SpKCH začínať spor na svetskom súde, ak na to nedostal povolenie od spišského diecézneho biskupa (kán. 1288 CIC).
8. Uzatvára, mení a ukončuje pracovnoprávne vzťahy so zamestnancami SpKCH na základe iniciácie príslušného predstaveného organizačného útvaru SpKCH.
9. Má právo delegovať právomoci.
10. Predkladá Kuratóriu výročnú správu o stave a službách SpKCH, plán aktivít a návrh rozpočtu.
11. Predkladá Diecéznej konferencii celkovú správu o stave a službách SpKCH.

Hlava IX. DUCHOVNÝ SPRÁVCA

1. Je kňaz, ktorý je zodpovedný za duchovnú formáciu zamestnancov, klientov a dobrovoľníkov SpKCH.
2. Vypracováva a realizuje duchovné programy v SpKCH.
3. Predkladá Kuratóriu výročnú správu o duchovnej formácii zamestnancov, klientov a dobrovoľníkov SpKCH.
4. Je poradcom farárov/farských administrátorov v oblasti rozvíjania charitatívneho diela v diecéze a farských Charít.
5. Menuje ho a odvoláva diecézny biskup podľa hlavy V, bod 6 Stanov SpKCH.
6. Duchovný správca SpKCH je členom Kuratória.

Hlava X. SEKRETARIÁT

1. Sekretariát je výkonným orgánom prezidenta a generálneho riaditeľa.
2. Na čele Sekretariátu je generálny sekretár, ktorého menuje a odvoláva diecézny biskup na návrh generálneho riaditeľa.
3. Generálny sekretár zvoláva a vedie zasadnutia vedenia SpKCH zriadeného generálnym riaditeľom.
4. Generálny sekretár koordinuje činnosť vedenia SpKCH a jednotlivých zariadení, služieb i ostatných aktivít SpKCH.
5. Generálny sekretár predsedá zasadnutiam Kuratória.

**Hlava XI.
EKONOMICKÁ RADA**

1. Ekonomická rada je poradným orgánom prezidenta a generálneho riaditeľa v ekonomických otázkach.
2. Ekonomickú radu tvoria riaditeľ úradu ekonomiky SpKCH a minimálne jeden ďalší člen menovaný prezidentom.
3. Ekonomická rada predkladá Kuratóriu správu o hospodárení SpKCH.
4. Presné právomoci Ekonomickej rady a spôsob jej fungovania určí interný predpis SpKCH.

**Hlava XII.
KOLÉGIUM KONTROLY A PODNETOV**

1. Je kontrolným orgánom SpKCH.
2. Volí ho Diecézna konferencia na päťročné volebné obdobie v počte: traja členovia a traja náhradníci. Zvolení členovia musia mať preukázateľnú skúsenosť v ekonomickej, právnej alebo sociálnej oblasti.
3. Kompetencie kontrolnej komisie:
 - a) Kontroluje kvalitu služieb a činnosti SpKCH i Sekretariátu SpKCH podľa interne alebo externe stanovených parametrov.
 - b) Kontroluje plnenie smerníc generálneho riaditeľa, predovšetkým ekonomiku organizačných útvarov a Sekretariátu SpKCH podľa platných smerníc a platnej legislatívy SR.
 - c) Preveruje podnety a sťažnosti k činnosti SpKCH.
 - d) Upozorňuje na nedostatky v činnosti SpKCH, skúma ich a navrhuje opatrenia na ich odstránenie.
 - e) Nemá rozhodovacie právomoci.

TRETIA ČASŤ

Hlava XIII. ŠTRUKTÚRA

1. Organizačné útvary môžu mať od SpKCH odvodenú právnu subjektivitu.
2. SpKCH na základe jej základného poslania neoddeliteľne tvoria najmä:
 - a) Začlenené zariadenia a služby.
 - b) Farské charity (FCH).
3. Do štruktúry SpKCH môžu byť zaradené aj iné, jedine s odvodenou právnou subjektivitou vytvorené aktivity, zapísané v Obchodnom registri, Živnostenskom registri ako podnikateľské činnosti, prípadne aktivity zapísané v iných registroch.

Hlava XIV. FARSKÉ CHARITY

1. Farská charita (FCH) je spoločenstvom dobrovoľníkov vo farnostiach, ktoré má za úlohu začleniť miestnu Cirkev do realizácie svedectva lásky k blížnemu.
2. Predsedom FCH je miestny farár/farský administrátor. FCH riadi koordinátor FCH. Koordinátor ako aj ostatní členovia FCH pracujú na princípe dobrovoľnosti.
3. SpKCH koordinuje, metodicky riadi a usmerňuje činnosť FCH v diecéze. FCH sa registrujú na Sekretariáte SpKCH.
4. Vznik, systém registrácie, menovaní, činnosť, hospodárenie a zánik FCH upravuje Štatút FCH vydaný diecéznym biskupom. Fungovanie FCH môže ďalej upresniť interný metodický predpis SpKCH.

Hlava XV. ZAČLENENÉ ZARIADENIA A SLUŽBY

1. SpKCH za účelom napĺňania základného poslania zriaďuje rôzne zariadenia a služby ako inomínátne, terénne, ambulantné a pobytové - Domy Charitas s patronáciou.
2. Začlenené zariadenia a služby sú riadené generálnym riaditeľom alebo ním menovaným riaditeľom príslušného úradu, ktorý splňa morálne a odborné kritériá.
3. Za činnosť daného zariadenia a služby zodpovedá príslušný riaditeľ, ktorý splňa morálne a odborné kritériá. Menuje a odvoláva ho spišský diecézny biskup na návrh generálneho riaditeľa.

ŠTVRTÁ ČASŤ

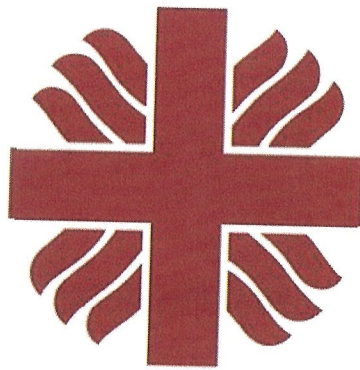
Hlava XVI. HOSPODÁRENIE

1. SpKCH môže získavať finančné prostriedky a vlastníť majetok na ktoromkoľvek mieste na území Slovenskej republiky alebo kdekoľvek v zahraničí za predpokladu splnenia príslušných zákonných podmienok a predpisov kánonického práva.
2. SpKCH vlastní hnutel'ný a nehnuteľný majetok. Tento majetok a všetky výnosy z neho, ako aj všetky výnosy zo služieb i z vlastnej činnosti, prípadne zo živnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, využíva na napĺňanie svojho poslania a rozvoj, v súlade s platnou legislatívou.
3. Za hospodárenie s majetkom SpKCH zodpovedá generálny riaditeľ, tak ako to vymedzuje platná legislatíva a kánonické právo.
4. Podrobné zásady hospodárenia vrátane pravidiel scudzovania majetku určí interný predpis SpKCH.
5. Financovanie činnosti SpKCH je „lege artis“ a diverzifikované, a to:
 - a) Z darov tuzemských a zo zahraničia.
 - b) Z príspevkov z odvedenej dane z príjmov fyzických a právnických osôb.
 - c) Z riadnych i mimoriadnych kompetentnou cirkevnou autoritou schválených zbierok.
 - d) Z iných priebežných a príležitostných zbierok v spoločnosti.
 - e) Z dotácií a príspevkov zo štátneho rozpočtu, grantov Slovenskej republiky.
 - f) Z dotácií a príspevkov z rozpočtu Európskej únie a jej fondov.
 - g) Z darov, príspevkov a zmluvne dohodnutých dotácií z rozpočtov samosprávy (regionálnej a miestnej) *ex lege* a v zmluvnej voľnosti.
 - h) Zo sponzorstva tuzemského i zo zahraničia.
 - i) Z grantov, príspevkov spolkov (nadácií, občianskych združení, neziskových organizácií, fondov) so sídlom v Slovenskej republike a v zahraničí.
 - j) Z výnosov vlastnej činnosti.
 - k) Zo závetov a pozostalostí v Slovenskej republike a v zahraničí.
 - l) Z iných inominátnych zdrojov.

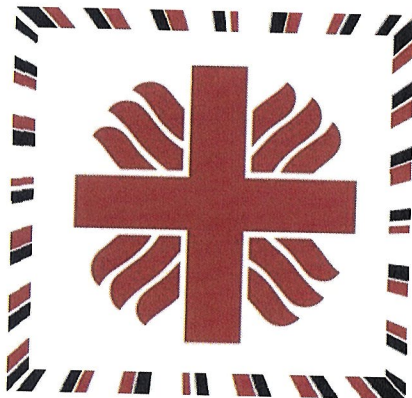
PIATA ČASŤ

Hlava XVII. ZNAK A PEČIATKA

1. Znak SpKCH tvorí znak medzinárodnej charity Caritas Internationalis (kríž s lúčmi), ku ktorému sa pripája názov „Spišská katolícka charita“ alebo jeho medzinárodný ekvivalent „Caritas Spiš“.
2. Grafické znázornenie znaku:

3. Okrúhla pečiatka SpKCH má v strede znak SpKCH a kolopis s názvom „Spišská katolícka charita“ v slovenskom jazyku a jeho medzinárodným ekvivalentom „Caritas Spiš“.
4. Zástava SpKCH je v nasledujúcom tvare a farebnom členení:

**Hlava XVIII.
ZÁNİK**

1. SpKCH môže zaniknúť len z rozhodnutia spišského diecézneho biskupa.
2. V prípade zániku SpKCH všetok hnutelný a nehnuteľný majetok prechádza do vlastníctva subjektu: Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Spišské Podhradie. Toto ustanovenie sa zapíše ako záznam do katastra nehnuteľností.

**Hlava XIX.
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

1. Stanovy Spišskej katolíckej charity boli promulgované jej zriaďovateľom – štatutárom Rímskokatolíckej cirkvi Biskupstva Spišské Podhradie, dňa XX.xxxxx 2025 a týmto dňom nadobúdajú platnosť a účinnosť.
2. Nadobudnutím účinnosti týchto stanov sa nahrádzajú a rušia predchádzajúce stanovy schválené dňa 17. novembra 2016, ktoré nadobudli účinnosť toho istého dňa.
3. Stanovy SpKCH podliehajú evidencii na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky, čím sa jej exekutívou pre verejnosť potvrdzuje, že sú v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky a legislatívou Európskej únie.

Promulgoval

✠ Mons. František Trstenský
spišský diecézny biskup

s účinnosťou od 1. marca 2025.

Spišské Podhradie 01.03.2025
Prot. č. BÚSP-352/2025/Kan-1214/2025

